

tilbageviste de Konklusioner, man vilde drage af, at et saadant Lovforslag som dette nu muligvis for anden Gang maatte blive vedtaget i Tinget, og ganske vist erkender jeg, at den højtærede Indenrigsminister har den fuldeste Ret i, at man ikke skulde, ikke burde ulede i alt Fald de Grundfætninger deraf, som Folketingets Ordfører havde ønsket at ulede deraf, — men det er nu en Gang ja, at vi ikke slippe fri for, at disse Konsekvenser alligevel vilde blive dragne. Man vil maasse ogsaa have lagt Mærke til, at efter at den højtærede Minister havde talt i Folketinget, traadte Ordføreren dog frem og sagde omtrent saaledes: Ja, det er det samme, hvad den højtærede Minister siger, thi de Konsekvenser blive dog dragne. — Altsaa, det vil blive ved at hæfte ved denne Sag, at man nu har taget den for anden Gang, og jeg ved virkelig ikke, hvorledes vi til sin Tid skulle blive fri for nogen eneste Gang at give Bidrag til Kommunerne, naar vi nu have givet det, hvis vi gøre det nu for anden Gang.

Og jeg tilføjer, at det er for mig noget meget vanskeligt i at forsone mig med, at der virkelig skulde være nogen god, forstandig Tanke i det, som er fremhævet fra anden Side, at det er naturligt, at Statskassens Overskud gaar tilbage til Skatteyderne. Det skulde jo først bevises, at der er et Statsoverskud for det vedkommende Aar, og det skulde dernæst bevises, at Bidraget kommer tilbage til Skatteyderne, thi vel at mærke, det kommer jo tilbage til ganske andre end dem, der have ydet Overskuddet. Man kan jo ikke paavise, hvor meget den enkelte har ydet, men her kan man, i alt Fald naar man fordeler Beløbet efter Hartkornet, saaledes som Lovforslaget gaar ud paa, let se, at adskillige, som aldeles ikke trænge i mindste Maade til nogen Understøttelse, vilde faa endog et ret betydeligt Beløb. — Det forekommer mig altsaa, at det Princip maa vi paa ingen Maade anerkende, det gaar slet ikke an at gøre det, ikke blot af de Grunde, som jeg har anført, men ogsaa, fordi ingen Stat kan bestaa, dersom det skulde blive en ledende Grundfætning, at hvad man ved en Klog og god Administration kan faa tilovers i et Finansaar, skal straks gives ud til Statsborgerne. Det vilde være det umuligste af alt, thi det vilde jo medføre, at man aldrig nogen Sinde kunde opsamle en Reserve, og at man i hvert Fald, naar der krævedes blot den mindste ekstraordinære Udgift, maatte gaa til enten at optage Statslaan eller til at forhøje Skatterne. Det er altsaa noget, som i sig

selv indeholder en saadan Fare, at man paa ingen Maade tør indlade sig derpaa.

Jeg tror som sagt, at man skal være meget varsom med at indlade sig paa et Lovforslag som dette, idet jeg dog skal bemærke, at den anden Paragraf i Lovforslaget naturligvis ikke egentlig falder ind under de Bemærkninger, som jeg har gjort, thi der er Spørgsmaal, saaledes som den højtærede Indenrigsminister bemærkede, om at bøde paa en vis Ufuldkommenhed ved Loven om Alderdomsforsørgelse. Der er her Tale om at redressere den ejendommelige Omstændighed, at Udbetalingen, Refusionen, til Kommunerne først finder Sted i et senere Finansaar end det, i hvilket Kommunerne have udredet Beløbet. Jeg kunde tænke mig, at man, uden at gøre Brud paa noget Princip, kunde gaa med til at forhøje det Beløb, som skal tilfalde Kommunerne paa denne Konto, med et Beløb, som nogenlunde skulde svare til, hvad man havde paaregnet, at de skulde have.

Derimod er det med Hensyn til Lovforslagets 1ste Paragraf, at mine principielle Betænkkeligheder i Særdeleshed ere til Stede, og jeg ser, saaledes som Sagen foreligger, heller ikke nogen anden Grund til at vedtage det end den, som den højtærede Konseilspræsident nævnte, nemlig at der skulde være visse Hensigtsmæssighedsgrunde, som kunde foranledige Landstinget til alligevel, selv hvis man deler de Ansættelser, som jeg har gjort gældende, at vedtage et saadant Lovforslag. Det er jo noget, som kan være Genstand for Overvejelse; i alle Tilfælde, hvor man spørger om, hvad der er hensigtsmæssigt, maa man jo have nogen Tid til Overvejelse. Man maa undersøge nærmere, hvad det egentlig er for Hensigtsmæssighedsgrunde, der kunde anføres, og hvilken Betydning disse Grunde maa have. Jeg vil derfor antage, at Lovforslaget bør gøres til Genstand for Overvejelse i et Udvalg, og der vil der være Besjlighed til at undersøge og overveje, om man af Hensigtsmæssighedsgrunde skulde kunne gaa med til i alt Fald paa en eller anden Maade at gøre noget lignende som det, der er foreslaaet i Lovforslaget.

Mr. B. Jensen: S. Anledning af det foreliggende Lovforslag vil jeg gerne tillade mig at gøre en Bemærkning, vedrørende det særlige Forhold paa Bornholm. Det Princip, hvorefter Bidraget til Amtskommunerne skal fordeles, er efter Lovforslaget bestemt saaledes, at det skal ske efter de Udgifter, Kommunerne have haft til Vejvæsenet i de sidste 5 Aar. Med Hensyn til dette Forhold er